

‘England, Old England’ - de fietstocht teveel.

deel 4 Portsmouth - Brighton - Newhaven - Dieppe - Berck sur Mer - Watou.

Dinsdag 30 augustus 2016: Portsmouth - Chichester - Brighton - Newhaven 100 km

Na een woelige nacht met springende spaken, een gebroken fietsketting, boten die niet varen, treinen die vol zitten... in mijn dromen... op het web een soort fietswerkplaats gevonden met leerplaats van de stad waar ik meteen terecht kan.

<http://www.bicyclerecycling.co.uk/>

Het is een wijze uitbater, die in zijn vroege jeugd vaak in Antwerpen was voor de prima MTB pistes.

Hij is heel open wat leidde tot een lang en boeiend gesprek - mede omdat zijn werktuigen niet echt nieuw en up-to-date waren waardoor lang werken om een nieuwe spaak in te korten en draad te trekken met een handmolentje. Vroeger was hij een intensieve sporter met de mountain bike. Nadien zelf fietsen opbouwer en samensteller, waarna verkoper maar dan werd alles door de salesdruk bepaald. Dat was hij meer dan zat.

Nu leidt hij anderen op via gemeenschapswerk in een sociale leerplaats waar jongens zoals A. een vak leren gedurende één jaar.

De wijk waar hij werkt is een oude havenbuurt geweest, waar nu studentenwoningen zullen komen, want er is een grote unief in Portsmouth. Mogelijk brengt dat nieuwe welvaart. De Engelse Navy had in de stad traditionele scheepsbouw voor oorlogsschepen maar dat is allemaal gesloten en afgestoten sinds een paar decennia.

Nu willen ze weer zelf oorlogsschepen gaan bouwen, maar ze hebben de know how niet meer en de geschoolde scheepsbouwers zijn op pensioen of overleden.

De jongeren kunnen en/of willen het vaak niet meer doen noch aanleren.

Wellicht worden het dan Chinese schepen ;-)

Zijn klanten zijn vooral oudere blanke mensen uit de buurt die een babbeltje doen en voor een habbekrats voortgeholpen worden. In de stille momenten bouwen ze van oude wrakken nieuwe fietsen die verkocht worden.

Hij is zich zeer bewust van het effect van fietsen op een stad. Hoe meer fietsen hoe meer sociale contacten onderling, wat de sfeer veranderen zal. Maar dat is voorlopig nog niet doorgebroken. Er moeten ook betere en duidelijkere fietspaden komen om de mensen met hun fiets van en naar het werk te laten rijden en fietsen te gebruiken als een echt transportmiddel.

De ooit zo beroemde Engelse fietsindustrie is helemaal dood of in buitenlandse handen is. Erger nog in continentaal Europa is een enorme boost bezig van elektrische fietsen, waarvan in Engeland nog lang geen sprake.

Hij herkent mijn vaststelling over ontwijkend kijken in de steden en mijn vermoeden van extreme segregatie. Maar voegt er graag aan toe dat zij al ruim een halve eeuw met die multiculturele situatie zitten en daar dus wel meer ervaring mee hebben dan op het continent. En niet overal is het even rustig en stijgen de spanningen veel snel om soms onduidelijk redenen.

Mijn voorste kamwielen zijn versleten, de middelste is op met verschillende gehalveerde tanden en in het achterwiel is de spaak nippel losgekomen waardoor de draad van de spaak beschadigd en een slag in het wiel.

Wegens de zeer beperkte budgetten ook beperkt en verouderd materiaal om te behelpen. Maar hij weet een te lange spaak in vier keer in te korten na telkens draad draaien met de hand. Mijn fiets - ook stuur weer vastgezet - lijkt goed gemaakt.

Ook het gesprek was voor mij zeer leerrijk. Kosten 10 GBP. Want allemaal tweedehands spullen gebruikt! Dubbel gegeven.

Mensen als Stuart en de zon doen Britain schitteren.

Hij is erdoor ontroerd, ik ook.

Enthousiast aan de tocht begonnen na ophalen bagagekar in de Ibis Budget.

Zeer vriendelijk en behulpzaam personeel.

Hier zaten bij het ontbijt veel bejaarde mensen en bij mijn vertrek een groep pas gearriveerde zwarte bejaarden

met familie die hun bagage ergens

moesten stockeren.

Het is de eerste keer dat ik dit publiek bij een Ibis Budget ontmoet. Ze logeren hier voor een soort familiefest in de stad. Goed gevonden. En Ibis biedt een fatsoenlijk economisch en efficiënt alternatief voor de veel duurdere lamentabele Fawly Towers traditie van lodges, guesthouses en wat al niet meer aan aftands gefruitseld in de hotelmarge.

Het fietstraject is prachtig door een mooi landschap op weg naar Chichester, de oude bisschopsstad met een Romeinse oorsprong. De kathedraal is mooi, het klooster iets minder, maar de vrijwilligerskeuken is behoorlijk en niet duur. Het gebak kan echter niet tippen aan dat van de collega's in Salisbury. Aan de kloosterkant vallen enkele moderne spuwvers -Gargoyles - op.

Met voldoende water onder een blauwe lucht, lekker zonnetje en met

een licht briesje op weg naar zee, zand of keienstrand. Boven en achter de dijk veel kleurige hokjes en ook rijen caravans en motorhomes langs de weg. In de stadjes oude Georgian huizen die wel beter opgeknapt worden dan alleen de voordeur. In Worthing passeer ik een enorme pier zoals in Brighton.

Op de kustweg zelf is het verkeer heel druk. Dan maar over wandelweg op de dijk gefietst alwaar veel bejaarde Engelsen die in hun 'cosy' strandhokjes thee of bier te drinken.

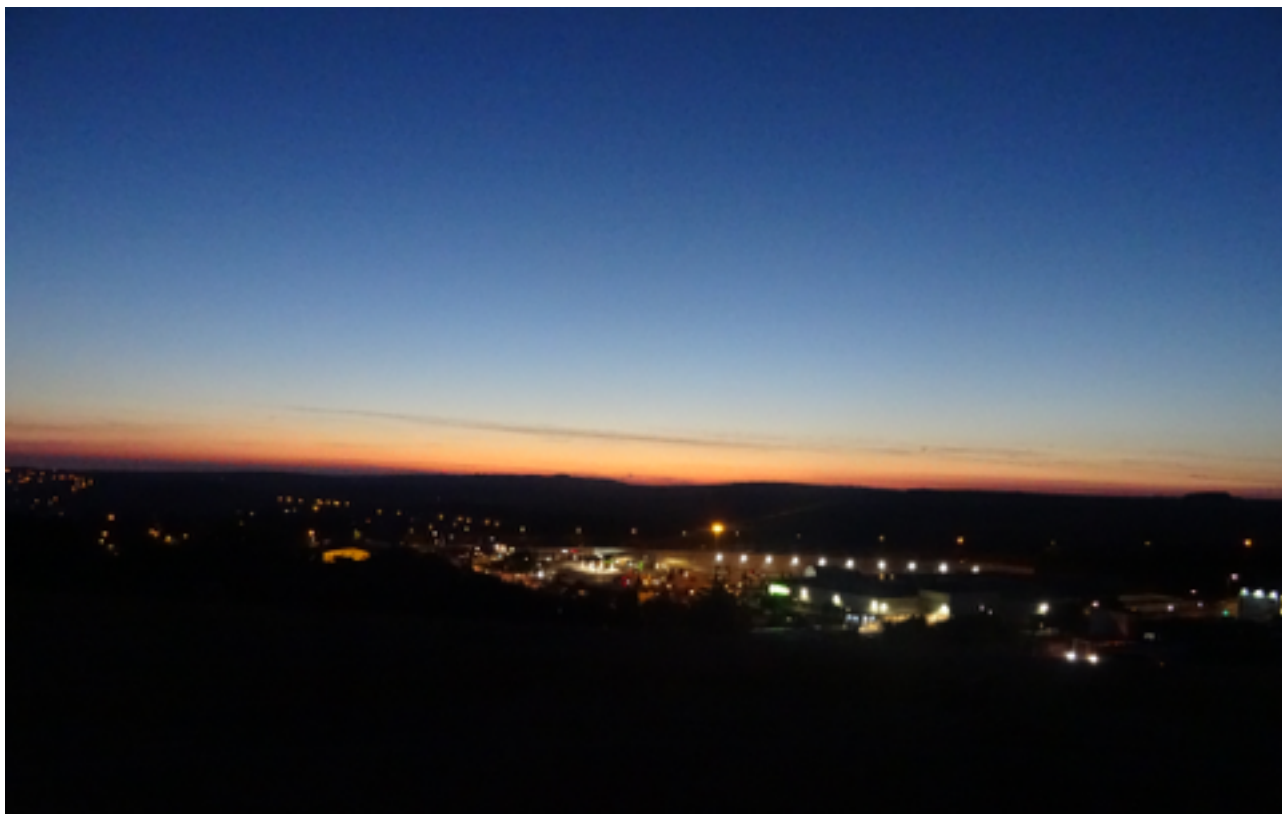
Vóór Brighton vanuit Hove een ferme klim met nadien een zeer gevaarlijke afdaling naar een spoorweg brug die ik onmogelijk fietsend kan nemen. Ik stap af maar kan

dan zelfs amper fiets en kar tegenhouden bij het naar beneden schuifelen tussen de huizen...

Hier rijden soms auto's langs en dan moet ik op het voetpad. Zo smal is de weg.

Oorspronkelijk plande ik een bezoek aan Brighton om mij een nieuwe sd kaartlezer aan te schaffen, maar ik vrees dat het te laat zal worden. Dus maar meteen naar Southdowns voor de Youth Hostel.

Daarna een lange zeer steile helling naar Ditchling Road en dan is mijn laatste batterij bijna leeg. <http://cyclinguphill.com/100-climbs/ditchling-beacon/>

Op mijn Garmin is het echter nog ruim 14 km. Er zit niets anders op dan bijna 5 km te stappen en zo mijn fiets met kar omhoog te werken.

Ik bel de Youth Hostel dat ik wellicht pas om 21 uur zal arriveren als het zo verder gaat. De man aan de telefoon drukt me op het hart om mijn fiets voor en achteraan goed te verlichten want ze rijden hier als gekken, ook in het donker.

Boven op de top - van wat nadien een hellingsgraad bleek te hebben als de Mont Ventoux maar over een kortere afstand - zie ik in het westen nog net de zon ondergaan. Het wordt snel donker.

Op het plateau blijft de trip maar aanslepen, blij dat ik al eens een auto zie want dan kan ik in de toenemende duisternis aan hun voor- of achterlichten een beetje inschatten of het klimmen of dalen wordt en of er een bocht aankomt.

Pas vanaf km 38 met de laatste batterij begint de eigenlijke afdaling, levensgevaarlijk in het steekdonker met veel bochtenwerk. Ik rem maximaal op de motorrem en probeer op de Garmin in maximale vergroting het verloop van de bochten in te schatten. Maar eenmaal kantelt mijn kar omdat ik teveel op de GPS zit te kijken en de hobbel in de weg niet heb gezien. Ik rijd met knipperlichtjes voor en achter en een forse LED lamp op mijn helm, maar die reikt hooguit 10 meter ver. Finaal blijft gelukkig een auto achter mij rijden tot ik beneden ben om me bij te lichten met zijn koplampen. Toch mooi van zo'n nachtelijke driver.

En dan steekt de mist op!

Het wordt waanzinniger en kouder met de minuut. Ik heb op deze lange afdaling vele eden gezworen dat ik dit nooit meer zal doen. Ik ben in een krankzinnige, levensgevaarlijke situatie verzeild. Waarschijnlijk door mijn fysieke en mentale uitputting en versuffing.

Want waar ik eerst in Brighton nog een sd kaartlezer voor mijn foto's in de iPad zou kopen, ben ik wegens veel later maar meteen naar het eerst op de Garmin ingegeven adres gereden.

En dat blijkt dus tot overmaat van ramp fout!

Ik kon vanmorgen wel niet de juiste postcode ingeven, maar ik had wel een kopie genomen van de Google maps gps route en daarmee had ik het bij vergelijken kunnen weten dat ik beter langs de kust naar Newhaven was gereden en vandaar omhoog naar de Youth Hostel. Stom van Google Maps is dat je van een ingegeven route op iPad geen hoogteprofiel krijgt. RouteYou is dan weer een heel omslachtig systeem dat veel WIFI tijd kost.

Maar nu weet ik echt niet meer hoe af wat, en nog minder waar ik juist ben ten opzichte van de jeugdherberg.

Maar gelukkig komt er na een smal 'fiets-wandelpad' omhoog langs donkere velden een vallei met kort na elkaar twee pubs, dus nader ik de bewoonde wereld. Een raceterrein voor paarden en een sjeke kostschool edoch alles donker en dicht: Plumpton Green. Nogmaals naar de JH gebeld waar men mij zegt dat ik nog op 12 miles of dik 18 km van hen verwijderd ben in de richting van een andere South Down Road...

Taxi bellen en een Van vragen voor fiets en bagagekar is het enige zinvolle volgens de man aan de JH telefoon. Dan wel de trein nemen in Plumpton naar Lewis en vandaar overstappen naar Southease.

Verder dan maar naar de vallei waar ik rode knipperlichten zie - een trein!- die naar Hastings rijdt en net vertrokken is. Aan het station is er nog een naar Lewis rond 23 uur. En dan kan ik van daaruit nog een paar kilometer fietsen tot bij de YH in Southdowns. Het wordt steeds kouder en mistiger..

Vlakbij een houten station waar schilders de boel bij nacht voor grote schijnwerpers aan het oprissen zijn, spreek ik de oudste schilder aan. Maar die kan alleen Pools of een andere slavische taal.

Een zwarte jongere schilder weet niets van een mogelijk B&B of slapen in de buurt. Hun baas - van de privé firma waarvoor zij het onderhoud van de spoorweggebouwen doen - zoekt voor mij op zijn smartphone naar een B&B in de buurt. Ik bel er naar maar de dame zegt dat ze helemaal volzet is. Ik vind er nog een, maar daar nemen ze de telefoon zelfs niet op.

Ik denk dat ik een behoorlijk wanhopige indruk maak. De volgende trein is afgelast wegens geen personeel voorhanden. De volgende is nog niet zeker. Het afschaffen van treinen wegens geen bestuurder is hier blijkbaar een bekend fenomeen, vooral 's avonds laat. Want hij geeft de opdracht aan Kenny uit Eastend om mij met zijn Van naar de YH te rijden.

Kenny vind dat eerst maar niks, wat gemor, en mijn fiets met kar moet ik alleen proberen in zijn Van te krijgen. Wanneer de baas mij komt helpen, doet ook Kenny enthousiast mee. Kenny's Van ligt vol rommel van verpakkingen en lege verfpotten. De baas plooit de achterbank plat en haalt het veiligheidshokken achteraan omhoog zodat ik er met zijn hulp mijn fiets er plat in kan schuiven. Mijn kar kan en nog naast en mijn bagagetassen neem ik vooraan op schoot tussen de lege petflessen cola. Er komt een zekere gelatenheid over mij. Een gevoel van opluchting in de Van met verf.

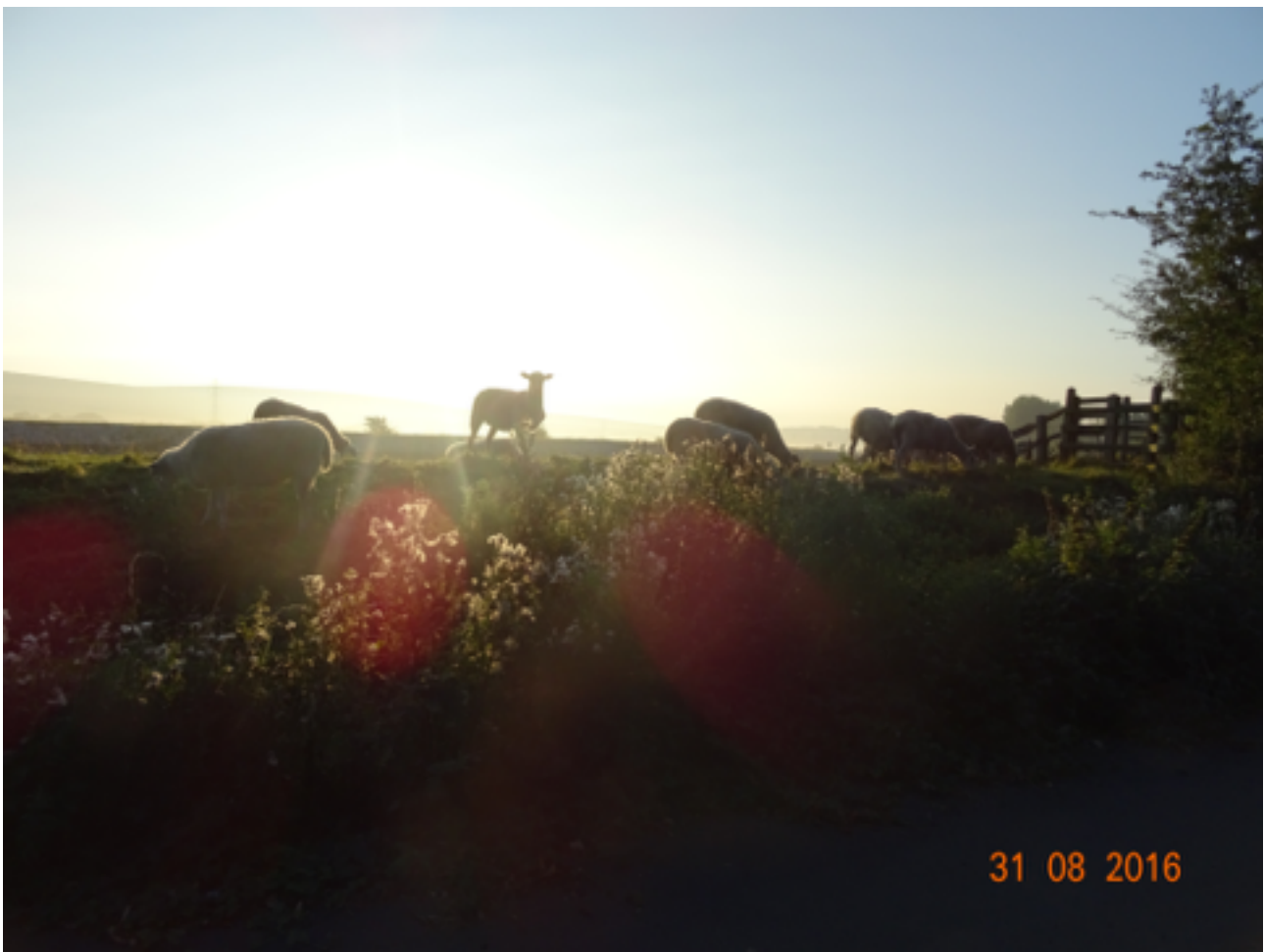
Kenny is 49 jaar en logeerde bij een van zijn ex misses in de buurt met 2 kinderen van hem. Hij wist ook niks te slapen in de buurt en bij zijn ex-misses moest hij met mij niet afkomen. Het was nog 30 km verder van Newhaven. Daar vind ook hij op zijn smartphone van de baas geen slapen voor mij dus wordt het de JH waarvan hij de postcode in zijn gps tikt en er dan meteen naartoe rijdt aan een razende snelheid.

Hij steekt meteen voluit af: hij was voor UKIP maar hij begrijpt niet waarom Nigel Farage nu vertrokken is. Het was een mooie overwinning, ze hebben nu echt eens laten zien aan die hoge klojo's dat het afgelopen moet zijn met die immigratie, met die arrogante moslims.

Ik hoefde zelfs niet tussen te komen.

Hij komt zelf uit East End Londen zoals in de film over zijn vriend Lenny, de wereldberoemde - en mij totaal onbekende - bare-knuckle boxer : [http://www.embankmentfilms.com/portfolio_page/my-name-is-lenny/...](http://www.embankmentfilms.com/portfolio_page/my-name-is-lenny/)
https://en.wikipedia.org/wiki/Lenny_McLean

Kenny komt dus ook uit die 'real rough side of East End': zwaar maar mooi, en veel kameraadschap voor het leven.

Het was werkelijk surrealistisch.

's Morgens een hele fijne, rustige en wijze fietsenmaker-sociaal werker die in een achterstandswijk van Portsmouth klotejongelui leert fietsen onderhouden Weliswaar bevestigde hij dat in de Engelse steden oogcontact werd vermeden, kinderen bang werden gemaakt van alles en zeker van een vreemde al dan niet op de fiets en heel veel mensen zich onzeker, angstig en beschaamd voelen. Milton Keynes vond ook hij een totale urbanistische flop, ook qua fietspaden enz...

En om 21:30 uur zit ik dezelfde dag naast een - wellicht wat pillen gepimpte - straatvechter in de auto die mij in een rotvaart naar een JH rijdt en daarmee mij voor heel veel erger behoedt.

Kenny heeft nog veel vrienden in de gevangenis en maten die nog maar net vrijgekomen zijn en die hem allemaal bevestigen dat het daar volledig in handen is van de moslims. Alleen de Ieren, de Welshmen en de Blackies sluiten nauw aan elkaar en vormen een tegengewicht. De Engelsen laten zich door iedereen doen en worden dus niet beschermd tegen die bendes muslimscum.

Die illegale moslims krijgen allemaal huizen van de bijstand en werk als ze willen en anders zeker een uitkering. Op de de scholen van zijn kinderen in East End mag geen ham of bacon meer gegeten worden, ook niet als de kinderen de lunch van thuis meekrijgen. Zijn ex Misses is dan maar terug naar de buurt van haar ouders komen wonen. Want ook hij kon die ellende niet meer aanzien. Overigens iedereen die kan, gaat nu volgens Kenny lopen uit Londen en East End. De meesten trekken naar Essex want daar heb je die dwang van de muslimscum nog niet.

Hij draait in volle rit de ramen van zijn Van open want ik stink te erg. Ik excuseer me, maar dat is geen punt. Kenny weet wel zeker dat het in de Brexit niet om Bulgaren en Polen gaat zoals ze in de papers vertellen - hij werkt er zelf mee en die mensen werken en hebben geen kapsones. De woede van de Engelsen gaat volgens hem vooral over

moslims die hele wijken inpalmen en de toenemende hoop illegalen die het werk afpakken door voor een paar pond te werken. Ook allemaal muslimscum volgens hem.

Aan de Youth Hostel gaat hij eerst eens zien of die voor mij wel degelijk slapen hebben en zo. Hij komt terug met de mededeling dat alles in orde is.

Ik haal mijn geld boven, maar hij wil niets aannemen. Ik kan hem overtuigen in zijn waardigheid door 20GBP voor zijn kindjes te geven bij de ex misses.

En omdat hij mij vooral zo goed zijn angsten en woede verwoordde tijdens onze rit.

Hij is wat aangeslagen en zegt dan dat hij heel blij was want dat het er eens uit moest en dat ik als Continental European tenminste luisterde naar wat hij zei! Nergens mogen de gewone werkende mensen zoals hij nog hun gedacht zeggen. Er mag tegenwoordig zelfs geen mop meer getapt worden over Pakideshi's, Blackies en Eastenders of zo.

Hij rijdt luid toeterend terug naar zijn werk de nacht in.

De JH receptie is nog opengebleven voor mij. Ik kan mijn batterijen opladen in de gemeenschapsruimte waar een bejaarde man verstijfd naar het tv scherm zit te staren. Een andere bejaarde is enthousiast eten aan het maken en wil dat ik een vork meestek want dan heeft hij wat aanspraak. Maar ik moet rond 6 uur op voor de trip naar de ferry. Mijn fiets kan in de loods waarvan het slot kapot is. De wifi werkt alleen in de café en dat is dicht. Dus douchen en op het enige bovenste stapelbed dat nog vrij is enkele uurtjes gepit en om 5 uur op om tegen 06 uur te kunnen vertrekken naar Newhaven.

Woensdag 31 augustus 2016 - Newhaven Dieppe. 28 km

Gezien de ellende gisteren en eergisteren om 5 uur op uit het stapelbed om de fiets op te tuigen voor laatste tocht op Britse grond naar Newhaven voor de Ferry naar Dieppe. Het is nog schemerdonker.

Een Engelse fietsende campeerder wil weten hoe hij met de code op de voordeur het hoofdgebouw binnenkomt.

Dat kan niet, hij moet langs achter omlopen.

De ochtenddienst van het café met de WiFi is paraat maar de WiFi werkt niet. Dus maar op het goede gevoel naar de stad en de ferryhaven, die volgens Kenny gisteren maar klein is.

Eerst naar beneden over een grindweg en dan langs de kerk een behoorlijk pittige klim naar de baan die volgens de oude fietser gisteravond veel beter is dan de hoofdweg naast de jeugdherberg. Ze rijden er alvast minder snel. Onderweg staan de schapen nog in de mist traagzaam te grazen. Dus na 8 km in Newhaven wat eerder lijkt op een Noors vissersdorpje dan een Engelse haven.

Mooi geschilderde kleine houten huisjes op rijen. Een groot nieuw gebouw nog in de steigers en bergen schroot naast de ferryhaven.

Ik ben er om 07:35 uur! Maar moet eerst nog langs het hoofdkantoor voor een ticket.

De brave man geeft me 20% korting omwille van mijn bejaarde leeftijd.

Langs douane en politiecontrole waar de agent mijn zakken wil fouilleren op grote messen en machetes. Ik antwoord hem dat ik niet van dat soort ben.

Hij kan ermee lachen.

Tot 8:30 uur sta ik naast de autostroom met caravans en mobilhomes bij een trio Harley Davidsonrijders. Twee oudere mannen en een dame op jaren die zich graag onderscheiden van de drie andere motards. Zij gaan naar een enorm treffen voor 140.000 HD bikers in Oostenrijk.

<http://www.harleysite.de/harley-davidson-event/european-bike-week-am-faaker-see>

Zij heeft de opvallendste HD Bike bij, helemaal wit geschilderd met zwarte tekeningen, met rozen uitgewerkte metalen standaarden, spiegels en wielen, én een bizarre outfit. Haar partner heeft haar betere jeugd op zijn voortste slijkweerder laten schilderen met een gesneden kop van een oude indiaan erbovenop. Hij heeft zijn lederen lijfbescherming met talloze franjeflossen volgehangen en draagt medailles van vroegere treffen en chapters en zo.

Enfin, bejaarden die gelukkig zijn met poseren. Het houdt hen een beetje op de been, toch.

De andere motards staan er maar wat verweesd op te kijken met hun enorme apparaten. Mij vragen ze om de foto's te nemen van hen als trio samen en van hen met hun HD apart. Het schip zelf - Seven Sisters - is minder luxueus dan de Ferry van Harwich. Maar er is mogelijkheid tot een redelijk ontbijt en lunch aan boord.

En het heeft een zeer trage WiFi.

Gezien mijn versufte toestand wegens slaapttekort besluit ik toch maar om in Dieppe een hotel te nemen. Ik zal ook proberen daar mijn was te doen en snel in bed te kruipen.

Ik maak te gemakkelijk stuur en rijfouden als ik zo versuft en moe ben als nu.

Toch nog effe Dieppe bezoeken.

De kerk van Sint Jacob brokkelt ook van binnen af, de kalksteen verkrumelt. Een in het zwart geklede priester is met twee jongens een kruiskapel aan het opkuisen. De hele kerk heeft een hooggespannen fijnmazig net vol brokken kalk.

Het museum is in het fort van de heren van Sygogne. Alweer een ferme klim. Inhoudelijk de moeite niet behoudens over het strandtoerisme waardoor Dieppe in de 19 de eeuw goed scoorde op 3 uur treinen van Parijs en 5 uur boot van Londen. De Engelse Beau Monde zat hier dus in zeer groten getale. Er was ook veel en kundig ivoorbewerken voor tabaksschrapers, snuifdozen en religieuze kunst. Maar dat mag eigenlijk allemaal niet meer.

De klim naar het Touvotel Brit naast de watertorens en macdonald is zeer steil. Een vriendelijke mevrouw in de auto stopt en zegt me dat het langs de grote weg veel makkelijker rijden is. Ze vraagt of ik al een slaappleats heb, want zij heeft een B&B. Maar ik heb net op de boot reeds geboekt. Spijtig want dat had helemaal een wild verhaal kunnen worden.

Zeer opvallend in Dieppe is dat hier de mensen je aankijken, goeiedag zeggen, vragen waar je naartoe moet. Twee jonge meiden wijzen me spontaan een makkelijkere

klim naar het kasteelmuseum langs de weg voor de leveranciers. Én het is hier bovendien ook nog eens veel goedkoper dan in Engeland!!

Daar kan je in pond evenveel nominaal betalen als hier in euro's terwijl het GBP 1,22 € staat!.

Mijn was met de hand en een stuk zeep zo goed mogelijk gedaan, gespoeld, uitgewrongen en opgehangen. Hopelijk is er morgen iets droog. Want ik stink te erg. Dat vond de Kenny ook in zijn Van.

Er is geen ander mogelijkheid van de belendende MacDo alwaar een sla gegeten. Friten worden niet meer op de menu noch in het zicht aangeboden! Ze hebben ook prikwater .

De hotelreceptionist is erg behulpzaam om mijn fiets veilig weg te sluiten. Nog voor het slapen verkeerd geboekt - vandaag - voor Ibis budget in Berck sur Mer waar we destijds nog op een nudistenstrand terecht konden. Geannuleerd, en opnieuw voor morgen. 100 km wellicht maar volgens de man in Ibis Berck aan de telefoon stond de wind goed.

In bed met knikkend pijnlijke knieën.

Wat ben ik blij dat ik zonder brokken uit Engeland weg ben.

Dat land is oud en versleten zoals de mensen op het platteland. Welgesteld probeer ze hun tuinen goed te onderhouden. Ze zijn vriendelijk oppervlakkig en beschaamd om waar ze ooit zo trots op waren en nog meer beschaamd omdat ze het allemaal zo ver hebben laten komen. In de steden zijn hele wijken no go zones en volgens Kenny is de nieuwe Londense burgemeester Khan een moslim wolf in schaapskleren, want de badmode en bikini affiches moeten van hem uit het straatbeeld verdwijnen! Terwijl dat altijd het leukste was in Londen.

Engeland is ook zeer verdeeld en dus zijn veel mensen erg onzeker. Niemand weet nog op wie er best gestemd wordt. Behalve Kenny maar die is nu ook in Nigel ontgoocheld.

Donderdag 1 september 2016 : Dieppe-Eu-Berck sur Mer 104 km

De gisteren handgewassen fietskleden zijn vanmorgen niet droog! De Dry-FIT lijkt dan toch niet zo snel te drogen.

Dus koude natte koersbroek met eerst mijn avond-bovenkleding voor het ontbijt.

Erg stramme knieën.

Uitgebreid ontbijt met op Frans nieuwszender eindeloos gezeur over begin van de scholen... Rellen in Gabon.... Presidentiële kandidaten...

Lekke band aan de fietskar. Binnenband gecontroleerd in het water van de toiletput want de wasbakken hebben tegenwoordig geen afsluitdop meer. Doch geen belletjes gezien.

Opgepompt en weer langzaam druk verliezen. Dan maar een halve cartouche schuim erin gespoten.

Op naar Eu-Le Tréport.

Wegens forse hellingen volgens Garmin toch maar langs de Route Departementale. Snel eraf wegens veel te druk en geen fietspad. Dan maar steilere hellingen in dorpjes langs de kust.

De Franse kaartenmakers krijgen de Engelse ziekte : voetpaden - chemins verts - voor wandelaars, ruiters én fietsers!

Ik heb ze gelukkig vermeden. Duidelijk bedoeld voor mountainbikers.

Nog één keer een grotere route naar Eu. Het gaat goed maar wel een gevaarlijke afdaling en dus seffens weer even steil omhoog.

Aan de Place Isabelle d'Orléans et de Bragance, comtesse de Paris, bezoek ik de kerk.

Haar neven SAI&R Louis et SAR Philippe werden toegevoegd aan de lijst van de slachtoffers van Eu in WO1.

Er staat een beeld van Marie-Françoise Lanel (née à Eu le 24 août 1745, entrée chez les Filles de la Charité le 10 avril 1764 de la Congrégation des Filles de la Charité de saint Vincent de Paul - exécutée le 26 juin 1794 - béatifiée le 13 juin 1920 par le Pape Benoît XV)

Een interessant verhaal uit de Grote Terreur tijdens de Franse Revolutie.

<http://ut-pupillam-oculi.over-blog.com/article-11060456.html>

Ik herinner me dat ik hier op dit plein in Eu ooit met vrouw en kinderen heb gestaan toen we een lang weekend in Normandië spendeerden en ergens in een boerderij Gîte de France logeerden, alwaar we wegens de kou 's avonds in het grootste bed met ons vieren lagen te lezen.

Ik weet zelfs nog dat ik toen 'Gloed' van Sandor Marai gelezen heb. En nadien 'De gravin van Parma'.

In Normandïe en Picardïe valt me op dat ook hier de commerciële centra in Frankrijk

verplaatst werden naar de verkeerskruisingen waardoor de commerciële functies van dorpen en steden verdwenen zijn.

Onderweg kom ik een combinatieveger tegen die bermen afschraapt met plantengroei en grondlaag en meteen een gracht uitdiept waarna de hele zwik op een enorme tractor-trekker geladen wordt, die het afvoert.

Hier wordt druk gewerkt aan de afwatering van de landelijke wegen. Afwateringsbuizen liggen hier onder de rijbaan met ruime stortputten aan de rand en op de laagste punten. In Normandië en Picardië zijn er nochtans ook mooi begroeide bermen en beemden met veel vogels. Maar hier zijn de wegen open, de landschappen weids.

Dit geheel in tegenstelling tot het Engeland dat ik nu heb doorkruist.

Erger nog, in Frankrijk roepen wildvreemde fietsers luid aanmoedigen, uit compassie of leedvermaak met mijn gewicht en bagagetrein in de klim. Passanten beantwoorden mijn groet of groeten spontaan zelf. Mensen kijken op, zijn geïnteresseerd. Ze geven de indruk eerder zelfzeker te zijn en zich veilig te voelen in hun grondwaarden.

Hier lijkt men alleszins meer geïnteresseerd in de wereld buiten het dorp of de eigen tuin.

Wegens om 12 uur alles gesloten op het gemeentelijk toilet naast het Violet le Duc museum een en ander genoteerd. Terwijl de passanten zuchten en kreunen op hun pot, zonder deksel noch zitting, naar aloude Franse gewoonte.

Wellicht zijn er nog steeds velen hier die op de zitting van de pot gaan staan om hurkend hun gevoeg te doen, wat overigens veel makkelijk gaat als je dat gewoon bent. En dan breken die brillen. De laatste passant heeft serieuze prostaatproblemen wegens intermitterend plassen met veel gepers. Na een keer of zeven is hij voldoende geleegd, dus zeker een trabekelblaas.

Als ik zelf het toilet verlaat, blijkt een lagere gemeentebediende met beginnende snor en puisten, die wellicht voor het toilet staat, in het voorkamertje zijn uitgebreide lunch te prepareren. Hij schrikt wanneer hij mij ziet. Ik wens hem vriendelijk smakelijk

eten ook al had hij geen drinkbaar water voor mij. De handwaskraan is zo laag dat ik mijn drinkbus er niet onder krijg.

De klim uit EU loopt behoorlijk lang en ik ben de helft van mijn tweede volle batterij al kwijt na 8 km!!

Ondanks nog een flinke helling later hiermee toch 25 km volgemaakt door met minieme ondersteuning trager te rijden.

Om 14 uur spuitwater en koude koffie met belegd brood gehaald in een grote Intermarché waarnaast een Lidl, Aldi en nog wat.

In de dorpen en veel stadjes is nauwelijks nog nering te vinden. Aan het buitenstedelijk rondpunt meestal een MacDo, Lidl, Aldi, soms Carrefour, Leclerq of Intermarché.

Onderweg een kapel uit de XI de eeuw met uitbreiding in de XVI, in 1860 verlaten, door de Nazi's in WOII zwaar beschadigd en in de jaren 60 opnieuw opgebouwd door mensen uit Hamelet, Communauté de communes du Val de Somme. Knap gedaan met mooie glasramen.

Het traject door de moerassen van de Somme is zeer mooi. Ook het licht is hier machtig mooi en helder.

De lucht is helblauw met witte wolken na het ochtendgrauw met mist en veel nattigheid. Tegen de middag volle zon en een lichte rugwind.

Rond 16 uur - wanneer ik begin door te krijgen dat de Garmin weer extra moeilijke en stijgende trajecten heeft uitgezocht om mij van de grote baan weg te houden - blijkt ook het afstandsverhaal parten te spelen.

Mijn Bion x stuurcomputer meldt ongeveer 10-15% meer afgelegde afstand wat de Garmin gps en Google maps berekenen.

Dat heb ik vroeger al eens gedacht, o.a. op weg naar Rome. Maar nu is het manifest, omdat ik zuinig moet rekenen met de batterijen.

Een vervelend fenomeen.

Nog twee dagen te gaan naar Watou waar Chris mij hopelijk zondag komt ophalen.

Ik heb veel pijn nu in allebei mijn knieën wegens het lange niet ondersteund rijden om batterijen te sparen, ook op hellingen. 's Avonds dus heel stijf in mijn knieën en 's ochtends niet minder.

Gelukkig heb ik mijn plan om langs Fort Mahon plage te rijden, laten varen. Want anders komt er nog eens 10 km bij. Ik houd me ook niet aan het Garminparcours met nog meer klimwerk omdat Google Maps hier gewoon vanaf de Somme door het moeras naar Berck voorstelt.

Onderweg in een gemeentelijk multimedia centrum waar alleen een vriendelijke jonge dame van het onthaal op de pc zat te spelen, krijg ik drinkwater en kan ik naar het toilet. Het laatste anderhalf uur vanaf Waben wakkert de wind behoorlijk aan en staat hij pal op kop.

In de houten afbladderende Ibis budget van Berck sur Mer krijg ik de gehandicapten kamer op het gelijkvloers met ruime rolstoelbadkamer.

Ik kan er met fiets en kar meteen binnenrijden, de natte zongewarmde was ophangen en mijn batterijen opladen.

Na douche en thuisfront raadt de receptioniste mij enthousiast aan om te dineren in La Houblonniere. Daar is iedereen immers zeer enthousiast over!

Klinkt geweldig. Het blijkt een soort brasserie met oude hopranken en bierbakken uit 1948 te zijn in de reusachtige Carrefour. De mosselen zijn lekkere kleine bouchots. De frieten wak. Het publiek ook, ik missta helemaal niet in mijn lange fietsbroek en -trui. Trainingspakken zijn hier immers ook bij de bejaarden nog populair.

La France profonde. Ze hebben wel literflessen San Pellegrino. Voor de mosselen gebruiken ze hier alleen ajuin bij het koken.

In de Ibis budget met goeie WiFi het traject voor morgen uitgestippeld.

Eerst 35 km via Berck plage waar wij ooit nog bloot liepen voor een artikel voor De Morgen over de Franse naaktstranden waarmee ik later de tweede internationale prijs

voor het beste natuuristen artikel won ten bedrage van 1000 Zwitserse Franken, toen een dikke 20000 BEFFEN.

Daarna een bezoek aan Boulogne sur Mer met nog een 30 km door het grote bos naar de Auberge Du Moulin in Licques, waar fatsoenlijk eten zou geserveerd worden.

Zaterdag kan ik dan vandaar tot Watou of Poperingen op 3-4 uur tijd.

Met de gedachte van Umberto Eco in slaap gevallen:

“Losers hebben, net als autodidacten, een veel bredere kennis dan winnaars, als je wilt winnen moet je alles weten van één ding en geen tijd verdoen met het leren van al het andere, het genot van eruditie is voorbehouden aan losers. Hoe meer je weet, hoe meer er in je leven niet goed is gegaan.”

Vrijdag 2 september 2016 Berck sur Mer Montreuil Clerques 80 km

Slecht geslapen wegens om 3 uur plots beseft dat de tocht naar de Auberge Du Moulin bij Liques langs Le Tréport en Boulogne 90 km zou zijn maar dan wel via herhaalde klimpartijen.

Uiteindelijk besloten om in Berck de zee te zien en dan maar meteen over Montreuil naar Clerques te rijden, dik 70 km en minder hellingen.

Gelukkig mailantwoord ter bevestiging van zaterdagmiddag Watou als eindpunt.

Berck Plage heeft nogal wat architectonische toppers te beiden langs de Opaalkust waardoor een eerder bizarre strandomgeving.

[https://fr.wikipedia.org/wiki/Berck_\(Pas-de-Calais\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Berck_(Pas-de-Calais))

Na de 19de eeuwse thalassotheapie - opgestart door de hier wereldberoemde Marianne Toute Seule (<http://berck-sur-mer.skyrock.com/1423594311-Marianne-Toute-Seule.html>) - met tal van kuuroorden en sanatoria - destijds vooral vooral voor beender tuberculose - heeft Berck een laatste glorietijd gekend tijdens de modernistische reconstructie na de verwoestende Engels-Amerikaanse bombardementen tijdens WOII. Vandaar de wat onwezenlijke uniforme betonnen esplanade Parmentier met een indruk van nieuwe zakelijkheid. Maar wel met pastelkleurige faience en crepi, een indrukwekkend desolaat ensemble. Temeer daar er ongeveer niemand op de been is wegens het donkere wolkendek en het vroege uur. Op het strand staan de pastelensembles van fotogeniek verzakte strandcabines tussen zand en zee. Er wordt wel flink bijgebouwd. Mooie grote appartementen met zeezicht én garages ondergronds. Een fascinerend ensemble. In Montreuil verneem ik dat er tijdens

WOI een groot Belgisch militair hospitaal was in een naburig kasteel.

http://www.bel-memorial.org/cities/abroad/france/neuville-sous-montreuil/neuville-sous-montreuil_cil_civils_belges.htm

Op naar Montreuil met veel pijn in de stramme knieën die meer lijden onder de lichte hellingen. Een lang en wondermooi traject langs de dorpen Estrée en Estréelle en de rivier met de heel vele Lacs d'Amour waar ongeveer overal op forel kan gevist worden.

Enkele lange hellingen met steile toppers. Ik krijg de eerste batterij tot 35 km!

De tweede is half op 14 km en dan zou het volgens de Garmin nog 20 km zijn met een ferme helling over 4 km.

Erg moe, veel kniepijn, vooral bij stappen en strekken.

In Desvres bij een lokale Turk kebab gegeten. Hij had een affiche van de Franse Republiek ophangen over 'Interdiction du port du voile intégral'.

Water ingeslagen en dan de laatste ruk omhoog. Het valt gelukkig mee, behalve de laatste kilometer voor de Col de 4 Vents, 159,9 m hoog, iets als de Kemmelberg de laatste 800 meter is vooral te voet te doen wegens veel te steil voor mij.

Dan een zeer lange rechte afdaling tot god weet waar en dan een heen en weertje tot op een

kalkstenen

impasse de Gué, die ik na lang bestuderen van gps en Google toch maar probeer. Met succes!

Een ruime kilometer gevaarlijk heen en weer schuivend op de grillige keien en een grasbegroeide middenberm, waarover mijn kar bij iedere wissel lijkt te wippen tot een

ESTREE
Nouveau Cimetière →

02 09 2016

02 09 2016

02 09 2016

boerderij aan een riviertje met het geluid van vallend water.

En ja hoor, daar is de Auberge Du Moulin! Fiets in de stal, kar op de laagste dubbel kamer, veel Vlaamse fietsers volgens de baas.

Ik ben zo moe en blij dat ik het gehaald heb, dat ik een uur in het warme bad ga liggen. Voor het eerst in 14 dagen een ligbad!

Seffens diner, naar verluidt erg goed.

Morgen nog 60 km naar Watou alwaar mijn ophaalpunt.

Het op internet geroemde diner is zeer matig in een koud restaurant. Overigens loopt de Molenbeek hier gewoon door het café en de receptie. Wat een raar geluid van lopende toiletpotten oplevert in het donker.

Enkele koppels uit Nederland, drie koppels Vlamingen en een solofietser uit Nieuwpoort die eigenlijk van Koningshooikt komt maar sinds zijn pensioen in Nieuwpoort zit want zijn vrouw kon niet tegen de warmte van Spanje. Hij rijdt nog met papieren kaartjes en nummers, wat vaak problemen geeft. Maar hij doet graag ferme hellingen en zo.

Ik kan dat dus niet meer. Nooit goed in geweest trouwens, ook niet in mijn nog slanke jeugd.

De salade chèvre chaud is alvast flauwe kul.

De pichet de blanc evenzeer.

Het hoofdgerecht kip van Licques met cidersaus is echt lekker met wat groenten in dezelfde saus en twee patatten in de schil. De kaasschotel is belachelijk, drie stukjes uit de streek koud en smakeloos. 30€

Zaterdag 3 september 2016: Audenfort - Watou

Goed geslapen, voordelige rekening voor de kamer. Redelijk ontbijt voor een Franse Auberge en vol goede moed naar Watou onder een schitterende wolkenspel dat geleidelijk opklaart. De FransVlaamse dorpjes en hun Oud-Vlaamse straatnamen ogen mooi en levendig zelfs. Hier en daar een mooie markt,

oud huis of kerk. Een flinke klim naar het klooster-kerk-fort van Watten met een machtig mooi panorama waar ik het laatste stuk ook weer met voeten spel moet halen.

<http://www.fortified-places.com/watten/>

Nadien nog een paar mindere hellingen en een treffelijk parcours zodat ik tegen de middag in Watou aankom. Na de lunch Watou 2016 afgehandeld met alleen in de Douvie hoeve echt mooie beelden en woorden.

Blij thuis want het was dit keer een fietstocht teveel.

Ik wist vooraf dat het een moeilijke tocht zou worden, maar ik heb me vooraf niet gerealiseerd dat het zo zwaar en moeilijk zou verlopen.

De grootste ontgoocheling waren de mensen in Engeland met hun afgewende blik, hun angst, schaamte en onzekerheid. De verbluffende segregatie waarvan een oudere inwijkeling ergens opmerkte: 'Waarom denk je dat de Engelsen het zo goed konden vinden in India met het kastensysteem. In die herkenning voelden ze zich goed thuis.' Segregatie heeft in Engeland altijd bestaan naar taal, uitspraak en woordkeuze, kleding en houding, wonen en verplaatsen, werken en sterven.

Iemand zei me: 'Het is zeker de schuld van 'The Riot Club'. Zij houden van gokken. Ze hebben gegokt en hun geld verloren want ze hadden zwaar ingezet

op 'Remain' terwijl ze zelf nooit hadden gedacht dat hun 'Leave' zou winnen. En nu zit dit land met de gevolgen van het gedrag van de Bullingdon Trash.'

De slechte (fiets-)wegen en de beslotenheid van landschap, huizen en hoofden waren voor mij het opvallendste van deze reis, zeker in contrast met Nederland en de Franse Noordwestkust.

Ik zie voortdurend het beeld van de Angelus Novus van Paul Klee aan

het einde van deze fietstocht teveel:

'Er bestaat een schilderij van Paul Klee, dat Angelus Novus heet. Er staat een engel op afgebeeld die zo te zien op het punt staat zich te verwijderen van iets waar hij zijn blik strak op gericht houdt. Zijn ogen en zijn mond zijn opengesperd, hij heeft zijn vleugels gespreid. Zo moet de engel van de geschiedenis eruit zien. Zijn gelaat is naar het verleden gewend. Daar waar wij een reeks gebeurtenissen waarnemen, ziet hij een enkele catastrofe, en daarin wordt die zonder enig respijt puinhoop op puinhoop gestapeld, die hem voor de voeten geworpen wordt. De engel zou wel willen blijven, de doden tot leven wekken en de brokstukken weer tot een geheel maken. Maar zijn vleugels vangen de wind die uit het paradijs waait, een storm die zo hard is dat hij ze niet kan sluiten. Deze storm stuwt hem onweerstaanbaar voort de toekomst in die hij de rug heeft toegekeerd, terwijl de stapel puin voor hem tot aan de hemel groeit. Deze storm is wat wij vooruitgang noemen.'

(Bruno Arpaia, L'angelo della Storia, De engel van de geschiedenis – en roman over de laatste jaren van de Duitse filosoof Walter Benjamin als balling)

En ik val finaal op het citaat van de beroemde Amerikaanse advocaat Clarence Darrow:

“The truth is that the origin of what we call civilization is not due to religion but to skepticism. (...) The fear of God is not the beginning of wisdom. The fear of God is the death of wisdom. Skepticism and doubt lead to study and investigation, and investigation is the beginning of wisdom. The modern world is the child of doubt and inquiry, as the ancient world was the child of fear and faith.” (Why I Am An Agnostic by Clarence Darrow)

“Der heimkehrende Radfahrer ist ein besserer Mensch”. (Peter Sloterdijk)

